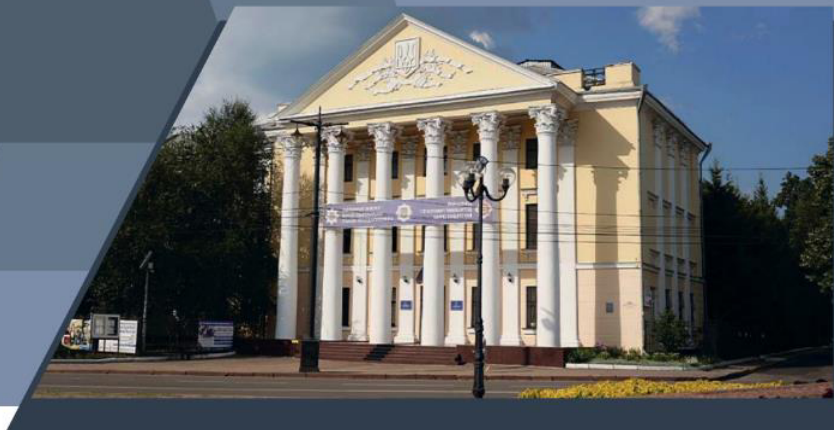

АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ STEAM-ОСВІТИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

CURRENT ASPECTS OF THE DEVELOPMENT OF STEAM-EDUCATION IN THE CONDITIONS OF EUROPEAN INTEGRATION

**Збірник матеріалів
III Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції,
присвяченої 64-й річниці Донецького державного
університету внутрішніх справ**

24 квітня 2025 року, м. Кропивницький

**ДОНЕЦЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ STEAM-ОСВІТИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

CURRENT ASPECTS OF THE DEVELOPMENT OF STEAM- EDUCATION IN THE CONDITIONS OF EUROPEAN INTEGRATION

**Збірник матеріалів
III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції,
присвяченої 64-й річниці Донецького державного університету
внутрішніх справ**

24 квітня 2025 року, м. Кропивницький

УДК 378.1.37.02.327 (477) (082) А 43	<i>Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради Донецького державного університету внутрішніх справ, протокол № 11 від 28.05.2025 р.</i>
---	---

Редакційна колегія:

Голова:

Назимко Є. С. – перший проректор Донецького державного університету внутрішніх справ, д.ю.н., професор.

Заступник голови:

Кузьменко О. С. – учений секретар секретаріату Вченої ради Донецького державного університету внутрішніх справ, д. пед. н., професор.

Члени редакційної колегії:

Лозова О. В. – завідувач сектору науково-методичного забезпечення STEM-освіти відділу STEM-освіти Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти».

Восвода К. В. – старший науковий співробітник відділу організації наукової роботи Донецького державного університету внутрішніх справ, к.пед.н.

А 43 Актуальні аспекти розвитку STEAM-освіти в умовах євроінтеграції: збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Кропивницький, 24 квітня 2025 року). Кропивницький : ДонДУВС, 2025. 610 с.

Збірник матеріалів містить тези доповідей III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Актуальні аспекти розвитку STEAM-освіти в умовах євроінтеграції», що відбулася 24 квітня 2025 року на базі Донецького державного університету внутрішніх справ (м. Кропивницький).

Матеріали доповідей подаються в авторській редакції, відповідальність за дотримання норм академічної доброчесності несуть автори доповідей.

УДК 378.1.37.02.327 (477) (082)

© ДонДУВС, 2025

© автори тез доповідей, 2025

STEAM-ОСВІТА ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

У сучасному світі, де технології стрімко розвиваються, а соціальні навички стають невід'ємною частиною успіху, особливого значення набуває якісна підготовка майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти. Одним із найефективніших інструментів підготовки майбутніх вихователів до соціалізації дітей дошкільного віку є STEAM-освіта, яка поєднує міждисциплінарний підхід із розвитком креативності, критичного мислення та соціальних навичок [1]. У дослідженні розглядається роль STEAM-освіти у підготовці майбутніх вихователів до соціалізації дітей дошкільного віку, а також її вплив на формування ключових компетенцій у дітей.

Встановлено, що STEAM-освіта сприяє: розвитку критичного мислення; формуванню командних навичок; стимулюванню творчого підходу до вирішення проблем; інтеграції знань із різних галузей. Для майбутніх вихователів це означає можливість ефективно використовувати інтерактивні методи навчання, що сприятимуть соціалізації дітей. Сучасні STEAM-методики в дошкільній освіті виходять за межі традиційної організації освітнього процесу, створюючи інтерактивний простір, де пізнавальні процеси органічно поєднуються з розвитком соціальних навичок. Таке середовище характеризується: інтеграцією освіти та спілкування – кожна активність передбачає колективну взаємодію; природністю соціалізації – діти опановують норми поведінки через гру та дослідницьку діяльність; розвитком емоційного інтелекту – проєктна діяльність формує емпатію та розуміння почуттів інших.

Соціалізація дітей дошкільного віку – це багаторівневий процес засвоєння дитиною соціальних норм, цінностей, правил поведінки та комунікативних навичок, що дозволяє їй успішно адаптуватися до суспільства, взаємодіяти з оточуючими та формувати власну ідентичність [2]. Визначено, ключові аспекти соціалізації у дошкільному віці: інтеракція з оточенням (спілкування з дорослими (батьки, вихователі) та однолітками, вміння працювати в групі,

ділитися, вирішувати конфлікти); засвоєння соціальних норм і правил (розуміння «добре» та «погано» (наприклад, чекати своєї черги, не бити інших), відтворення соціальних ролей (гра в «лікарня», «магазин»); розвиток емоційного інтелекту (впізнавання та вираження емоцій (радість, гнів, сум), розуміння почуттів інших (емпатія); формування саморегуляції (вміння контролювати свої імпульси (наприклад, не перебивати інших), адаптація до нових умов (перший день у ЗДО); мовленнєвий розвиток (використання мови для комунікації та вираження потреб, розширення активного словникового запасу) [3].

Соціалізація передбачає засвоєння дитиною соціальних норм, комунікативних навичок і вміння взаємодіяти з оточуючими. Соціалізація в дошкільному віці – це фундамент для подальшого життя дитини, що формує її як соціально компетентну особистість. Вихователі, які використовують інтерактивні підходи (зокрема STEAM), роблять цей процес ефективнішим і природнішим. STEAM-освіта сприяє цьому через: групові проекти – діти вчаться працювати в команді, ділитися ідеями, шукати компроміси; експерименти та дослідження – стимулюють допитливість і вміння задавати питання; творчі завдання – розвивають емоційний інтелект і вміння виражати думки; використання цифрових інструментів – знайомство з технологіями в ігровій формі.

Майбутні вихователі, які володіють STEAM-методиками, можуть створювати середовище, де дитина не лише опановує знання, а й розвиває соціальні якості. STEAM-освіта пропонує безліч інтерактивних методів, які допомагають майбутнім вихователям ефективно соціалізувати дітей.

Доведено, що перевагами STEAM-підходу для соціалізації дітей дошкільного віку є: природність навчання – соціальні навички формуються через цікаву діяльність, а не штучні вправи; індивідуалізація – кожна дитина знаходить свою роль у груповій роботі; формування соціального інтелекту – діти вчаться розуміти причинно-наслідкові зв'язки як у науці, так і в соціальних відносинах. STEAM-методики створюють унікальне освітнє середовище закладу дошкільної освіти, де: пізнавальні процеси стають соціальними подіями, кожен експеримент перетворюється на джерело соціального досвіду, вихователь виступає фасилітатором соціального розвитку, а не транслятором знань.

Відтак, можна впевнено стверджувати, що STEAM-освіта є потужним інструментом підготовки майбутніх вихователів, оскільки

поєднує технічні та гуманітарні аспекти навчання. Її використання у дошкільній освіті сприяє: активній соціалізації дітей; розвитку м'яких навичок (soft skills); підготовці дітей до життя у швидкому технологічному світі.

Список джерел:

1. STEM/STEAM-освіта: від теорії до практики: методичний посібник / Н. І. Поліхун, К. Г. Постова, Г. В. Онопченко, О. В. Онопченко, І. М. Шевченко. Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2023. 121 с.

2. Листопад О., Мардарова І. Підготовка майбутніх вихователів до соціалізації дітей дошкільного віку *Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету* : збірник наукових праць. Серія: Педагогічні науки. Ізмаїл : РВВ ІДГУ, 2020. Вип. 49. С 63–71. DOI: [https://doi.org/10.31909/26168812.2020-\(49\)-8](https://doi.org/10.31909/26168812.2020-(49)-8)

3. Мардарова І. К., Листопад О. А., Гуданич Н. М. Методичні рекомендації до навчальної дисципліни «Соціальна педагогіка та технологія соціалізації дитини»: метод. реком. Одеса : Університет Ушинського, 2021. 30 с.

Титаренко Наталія

Державна наукова установа «Інститут освітньої аналітики»

STEM-ОСВІТА В ЦИФРАХ

Світ змінюється, в XXI столітті зникають одні й з'являються інші професії, ринок праці трансформується завдяки технологіям. Це зумовлює необхідність володіння: вмінням до самоорганізації та самонавчання; основами ІТ-технологій; іноземними мовами тощо. Тому для здобуття освіти сучасні учні мають навчатися за оновленими освітніми програмами, методиками й підходами викладання, що уможлиблює інтеграцію Української освіти в Європейський освітній простір.

Одним з таких підходів є STEM-освіта, основою якої є не отримання знань від учителя, а вміння за підтримки й допомоги педагога самостійно здобути знання й застосувати їх. Важлива умова такого підходу – врахування й збереження унікальності кожного учня. STEM-освіта передбачає не набуття знань та навичок з окремих навчальних предметів, а формування цілісної картини світу за допомогою інтеграції чотирьох напрямів (Science Technology

Національного університету біоресурсів і природокористування України «Ніжинський агротехнічний інститут», к.т.н., доцент.

ГЕРАСИМИК-ЧЕРНОВА Тетяна – викладач, заступник директора Відокремленого структурного підрозділу «Любешівський технічний фаховий коледж Луцького національного технічного університету».

ГЕРДОВ Олександр – здобувач вищої освіти навчальної групи 212/23-(П)-К Донецького державного університету внутрішніх справ.

ГОЛУБСВА Ірина – доцент кафедри іноземних мов Національного університету водного господарства та природокористування, к.пед.н., доцент.

ГОРБАНЬ Леся – старший науковий співробітник Інституту обдарованої дитини НАПН України, к.пед.н.

ГОРОДЯНСЬКА Лариса – доцент кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств Державного некомерційного підприємства «Державний університет «Київський авіаційний інститут», к.е.н., доцент, член-кореспондент АЕН України.

ГЛАДКА Людмила – доцент Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, к.ф.-м.н.

ГРИГОР'ЄВА Валерія – здобувач вищої освіти факультету підготовки права та правоохоронної діяльності Криворізького навчально-наукового інституту Донецького державного університету внутрішніх справ.

ГРУШКО Роман – аспірант 3-го курсу Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

ГУДАНИЧ Наталія – викладач кафедри дошкільної педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

ГУЛІЧ Олена – доцент кафедри теорії і практики англійської мови та зарубіжної літератури імені професора Михайла Гетманця, к.філол.н., доцент.

ДАВИДЕНКО Андрій – професор кафедри природничо-математичних дисциплін та інформаційно-комунікаційних технологій в освіті Чернігівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені К. Д. Ушинського, д.пед.н., професор.

ДАВИДЕНКО Павло – старший викладач кафедри природничо-математичних дисциплін та інформаційних технологій в освіті Чернігівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені К. Д. Ушинського.

ЛЮБИВА Віталіна – доцент кафедри теорії і методики дошкільної освіти Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка, к.пед.н., доцент.

ЛЮБИМЕНКО Олена – доцент кафедри прикладної математики та інформатики Донецького національного технічного університету, к.фіз.-мат.н., доцент.

МАГЕР Анна – вчитель фізики Дніпровської гімназії № 80 Дніпровської Міської Ради.

МАЙБОРОДИНА Наталія – доцент кафедри природничо-математичних та загальноінженерних дисциплін Відокремленого підрозділу Національного університету біоресурсів і природокористування України «Ніжинський агротехнічний інститут», к.фіз.-мат.н., доцент.

МАРДАРОВА Ірина – доцент кафедри дошкільної педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», к.пед.н., доцент.

МАСЛО Ірина – старший викладач кафедри іноземних мов Національного університету водного господарства та природокористування.

МАСЛОВА Наталія – доцент кафедри управління інформаційної безпеки Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, к.т.н., доцент.

МЕДВЕДЄВА Марія – завідувач кафедри інформатики і інформаційно-комунікаційних технологій Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, к.пед.н., доцент.

МЄЛЬНИКОВА Тетяна – вчитель історії, правознавства та громадянської освіти Дніпровського ліцею № 70 Дніпровської міської ради.

МЕНАФОВА Юлія – доцент кафедри хімії та охорони праці Донбаської державної машинобудівної академії, к.х.н., доцент.

МІКЛА Ольга – директор Середнянського ліцею Середнянської селищної ради Ужгородського району Закарпатської області.

МОШЕНСЬКА Наталія – заступник директора з виховної роботи Харківського фахового коледжу спорту.

МУЗИЧКА КИРИЛО – здобувач вищої освіти Дніпровського державного технічного університету.

МУЗИЧКА НАТАЛІЯ – учитель інформатики Ліцею 24.

МУЛЯРЧИК Алевтина – здобувач вищої освіти 4-го курсу освітнього ступеня «бакалавр», факультету № 2 Криворізького навчально-